

Zoznam 2010

I. Úvod

Toto je štvrtý verejný zoznam zámerov európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (ďalej len „dozorný úradník EDPS“) ako poradcu pre návrhy právnych predpisov EÚ a súvisiacich dokumentov. Z dôvodu uverejnenia pracovného programu Komisie na rok 2010 v marci a akčného plánu na vykonávanie Štokholmského programu v apríli, je zoznam dozorného úradníka EDPS uverejnený neskôr ako zvyčajne, a to v júni namiesto v decembri. Zoznam je k dispozícii na stránke dozorného úradníka EDPS: www.edps.europa.eu.

Tento zoznam je súčasťou ročného pracovného cyklu dozorného úradníka EDPS. Dozorný úradník EDPS pripravuje každoročne výročnú správu o svojej činnosti za daný rok. Okrem toho uverejňuje zoznam svojich zamýšľaných konzultácií na ďalší rok.

Kontext tohto zoznamu je možné nájsť v politickom dokumente z 18. marca 2005 s názvom „Dozorný úradník EDPS ako poradca inštitúcií Spoločenstva pre návrhy právnych predpisov a súvisiacich dokumentov“.¹ Dozorný úradník EDPS v tomto dokumente stanovil svoju politiku v oblasti konzultácií návrhov právnych predpisov, čo je podľa článku 28 ods. 2 a článku 41 nariadenia (ES) č. 45/2001 jednou z jeho hlavných úloh. Jeho pracovná metóda je opísaná v kapitole 5 politického dokumentu. Dôležitou súčasťou tejto pracovnej metódy je výber a plánovanie (vrátane pravidelného prehodnocovania tohto výberu a plánovania), ktoré sú potrebné, ak má byť efektívny ako poradca.

Hlavným zdrojom tohto zoznamu je ako vždy legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2010 a niektoré súvisiace plánovacie dokumenty Komisie, ako aj uvedený akčný plán na vykonávanie Štokholmského programu. Tento zoznam pripravil personál dozorného úradníka EDPS. Počas prípravy dostali možnosť prispieť aj niektoré zúčastnené strany v rámci Komisie. Tento ich príspevok sa vysoko cení.

Zoznam tvoria dva dokumenty:

- táto úvodná časť, v ktorej je stručná analýza kontextu a priority dozorného úradníka EDPS na rok 2010,
- príloha, v ktorej sú príslušné návrhy Komisie a ostatné dokumenty, ktoré sa nedávno prijali alebo sú plánované a ktoré si vyžadujú pozornosť dozorného úradníka EDPS.

Príloha bola prvýkrát uverejnená v decembri roku 2006 a odvtedy sa vždy trikrát za rok aktualizuje.

¹ K dispozícii na stránke EDPS v časti The EDPS (EDPS) >> Publications (publikácie) >> Papers (dokumenty).

Po tom, ako EDPS vydá svoje stanovisko (alebo inak verejne zareaguje) k dokumentu, dokument sa z prílohy vypustí, aj keď treba zdôrazniť, že jeho zapojenie do legislatívneho procesu sa uverejnením jeho stanoviska nekončí. Daný predmet sa vo výnimočných prípadoch môže opäť objaviť v prílohe, ak EDPS vydá druhé stanovisko. Stanoviská dozorného úradníka EDPS je možné nájsť aj na jeho internetovej stránke.²

II. Stručná analýza kontextu

Právne prostredie EÚ sa v porovnaní z predchádzajúcim rokom výrazne zmenilo. Prvého decembra 2009 nadobudla účinnosť Lisabonská zmluva, ktorou sa politika spolupráce v oblasti policajných a justičných vecí stala súčasťou bývalého piliera Spoločenstva. V dôsledku toho majú Európsky parlament a Európsky súdny dvor právomoc v tejto oblasti (v niektorých prípadoch na prechodné obdobie).

Nový právny rámec po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy má vplyv na aktivity EDPS. Pokiaľ ide o jeho úlohu ako právneho poradcu, potvrdil sa súčasný postup, na základe ktorého EDPS poskytuje poradenstvo zákonodarnému orgánu v oblasti legislatívnej činnosti týkajúcej sa ochrany údajov vo všetkých politických oblastiach EÚ. Rozsah právomoci dozorného úradníka EDPS, pokiaľ ide o jeho dozornú úlohu, je však menej zreteľný. S cieľom predísť akýmkoľvek právnym medzerám v oblasti ochrany osobných údajov občanov je potrebné čo najskôr v roku 2010 poskytnúť objasnenie právomoci EDPS.

a. Smerom k novému právnemu rámcu ochrany údajov

V Lisabonskej zmluve sa zdôraznilo a posilnilo právo na ochranu údajov. Právo na ochranu údajov je stanovené v článku 8 Charty základných práv EÚ, ktorá má teraz rovnakú právnu hodnotu ako zmluva. Toto právo je ďalej stanovené v článku 16 ZFEÚ, ktorý v súčasnosti predstavuje jediný právny základ na prijatie právnych predpisov v oblasti ochrany údajov. Nový právny základ významne podnietil diskusiu o revízii predpisov EÚ v oblasti ochrany údajov. Verejná konzultácia o zlepšení predpisov v oblasti ochrany údajov sa uskutočnila v druhej polovici roka 2009 a návrh nového právneho rámca sa očakáva koncom roka 2010. Boli navrhnuté mnohé zlepšenia súčasného rámca, ako je zavedenie povinnosti oznamovať narušenie bezpečnosti, posilnenie splnomocnenia dotknutej osoby a zavedenie zásad zodpovednosti a ochrany súkromia už vo fáze návrhu. Európsky súdny dvor okrem toho významne poukázal na nezávislosť vnútroštátnych orgánov na ochranu údajov vo svojom rozsudku z 9. marca 2010. Dozorný úradník EDPS podporuje myšlienku posilnenia súčasných predpisov o ochrane údajov a presadzuje začlenenie oblastí policajnej a justičnej spolupráce (ktorá je v súčasnosti upravená v samostatnom rámcovom rozhodnutí 2008/977/SVV) do nového legislatívneho textu. Nový právny rámec ochrany údajov patrí medzi hlavné priority dozorného úradníka EDPS v roku 2010.

b. Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

V decembri 2009 bol prijatý Štokholmský program. Tento program nahrádza Haagsky program a stanovuje priority na rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti na ďalších päť rokov. V Štokholmskom programe sa zdôrazňuje potreba chrániť osobné

² V časti Consultation (konzultácie) >> Opinions (stanoviská).

údaje v globálnej spoločnosti, ktorá sa vyznačuje rýchlymi technologickými zmenami a neobmedzenou výmenou informácií. V programe sa takisto poukazuje na potrebu výmeny údajov pre bezpečnosť Európy a zavádza sa vytvorenie stratégie vnútornej bezpečnosti. Oznámenie na túto tému má byť predložené v októbri 2010. Pri rozvoji priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti musí európsky zákonodarný orgán neustále hľadať správnu rovnováhu medzi bezpečnosťou a voľným pohybom občanov na jednej strane a ochranou ich súkromia a osobných údajov na druhej strane. Všetky kroky oznámené v štokholmskom akčnom pláne v tejto veci bude EDPS, samozrejme, pozorne sledovať. Dozorný úradník EDPS si želá spomenúť najmä vytvorenie systému evidencie vstupov a výstupov a program registrovaných cestujúcich, plánovanú smernicu o využívaní osobných záznamov o cestujúcich (PNR) na účely presadzovania práva, možnosť elektronického systému cestovných povolení EÚ (EÚ-ESTA) a používanie telesných skenerov na letiskách. Niektoré z týchto iniciatív sú naplánované na začiatok roka 2011, ale stále sú zahrnuté v zozname EDPS na rok 2010, keďže diskusia o týchto iniciatívach sa začne tento rok, a pretože majú významný vplyv na ochranu údajov. Dozorný úradník EDPS okrem toho analyzuje oznámenie o politike a nástrojoch na posilnenie bezpečnosti sietí a informácií, ktoré má byť predložené v júni 2010. Navyše bude pozorne sledovať ohlasované prepracovanie smernice o uchovávaní údajov a preskúma, či je potrebné dôkladne prehodnotiť potrebu takejto smernice a úmernosť takéhoto opatrenia.

c. Medzinárodná spolupráca a prenos údajov

V pracovnom programe Komisie aj v akčnom pláne na vykonávanie Štokholmského programu sa zdôrazňuje ďalší rozvoj vonkajšej agendy EÚ. V oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sú vnútorné a vonkajšie politiky neoddeliteľne prepojené. Medzinárodná spolupráca týkajúca sa bezpečnosti a presadzovania práva stále patrí medzi najvýznamnejšie otázky celkového programu. Európska únia a USA budú diskutovať o všeobecnej dohode o výmene údajov na účely presadzovania práva, ako aj o užšie zameranej dohode o výmene finančných údajov. Dozorný úradník EDPS bude, podľa možností, pozorne sledovať tieto rokovania. V tomto ohľade má po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy veľký význam nová právomoc Európskeho parlamentu v oblasti vonkajších vzťahov EÚ. Dozorný úradník EDPS bude sledovať a pripomienkovať aj ďalšie medzinárodné dohody, ktoré sa pripravujú a týkajú ochrany údajov, ako je obchodná dohoda o boji proti falšovaniu (ACTA) a niekoľko dohôd o výmene osobných záznamov o cestujúcich.

d. Technologický vývoj: digitálna agenda pre Európu

V marci 2010 Komisia uverejnila iniciatívu s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Táto iniciatíva je odpoveďou na finančnú a hospodársku krízu posledných rokov a stanovuje ciele pre ďalší rozvoj európskeho hospodárstva. K strategickým iniciatívam stanoveným v oznámení Európa 2020 patrí Digitálna agenda pre Európu, ktorá je bližšie objasnená v pracovnom programe Komisie na rok 2010. V digitálnej agende sa vytyčujú priority s cieľom urýchliť zavádzanie vysokorýchlostného internetu a využiť potenciál digitálnych technológií pre domácnosti a podniky. Mnohé z oznámených iniciatív v súvislosti s digitálnou agendou sa týkajú ochrany údajov, ako je rámec pre elektronickú totožnosť (eID) a rámec overovania a interoperability pre celoeurópske služby elektronickej štátnej správy. V súvislosti s digitálnou agendou EDPS bude dozeráť aj na oznámenie o ochrane súkromia a dôvere

vo všadeprítomnej informačnej spoločnosti. Okrem toho bude EDPS sledovať návrhy, v ktorých sa plánuje zavedenie nových technológií v takých oblastiach, ako je cestná doprava (balík elektronickej mobility) a energie (využívanie inteligentných sietí).

III. Priority EDPS na rok 2010

Politika dozorného úradníka EDPS ako poradcu pre právne predpisy EÚ a súvisiace dokumenty sa nezmení. Ucelený výstup je kľúčový; jeho prostredníctvom sa EDPS snaží nájsť správnu rovnováhu medzi ochranou údajov a ďalšími (verejnými) záujmami. Tak, ako po iné roky je zámerom EDPS poskytnúť stanovisko ku všetkým legislatívnym návrhom, ktoré majú podstatný vplyv na ochranu údajov. K hlavným otázkam na pripomienkovanie dozorného úradníka EDPS patria tieto:

- a. Smerom k novému právnemu rámcu ochrany údajov
 - Revízia rámca ochrany údajov EÚ
 - Ďalšie vymedzenie pojmu prevádzkovateľ a sprostredkovateľ a objasnenie pojmu zodpovednosť a otázky uplatniteľného práva a jurisdikcie (aj s vnútroštátnymi orgánmi ochrany údajov, v rámci pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 29).
- b. Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti
 - Stratégia vnútornej bezpečnosti
 - Využívanie telesných skenerov na letiskách
 - Osobné záznamy o cestujúcich EÚ
 - Oznámenie o politike a nástrojoch na posilnenie bezpečnosti sietí a informácií
 - Zmena a doplnenie nariadenia o Frontexe
 - Hodnotenie smernice o uchovávaní údajov
 - Riadenie hraníc a systém vstupu a výstupu
 - Program registrovaných cestujúcich (RTP)
 - Elektronický systém cestovných povolení (ESTA) EÚ
 - Činnosti súvisiace s elektronickou justíciou a jednotným justičným priestorom
- c. Medzinárodná spolupráca a prenos údajov
 - Dohoda medzi EÚ a USA o výmene osobných údajov na účely presadzovania práva
 - Dohoda medzi EÚ a USA o prenose údajov o finančných platbách na boj proti terorizmu
 - Dohody o osobných záznamoch o cestujúcich (PNR) s USA, Kanadou a Austráliou
 - Obchodná dohoda o boji proti falšovaniu
- d. Technologický vývoj: digitálna agenda
 - Smernica o elektronickom podpise
 - Rámec interoperability pre celoeurópske služby elektronickej správy
 - Balík elektronickej mobility
 - Regulačný rámec pre inteligentné siete
 - Oznámenie o ochrane súkromia a dôvere vo všadeprítomnej informačnej spoločnosti

V Bruseli jún 2010